

NAUCZYCIELSKA EDUKACJA

BIULETYN CENTRUM EDUKACJI NAUCZYCIELI W KOSZALINIE

2013 - NR 2/77

Obserwacja - badanie - eksperymentowanie. Oto, czego potrzebuje edukacja! (fot. J. Grębowska)

Ludzie nie uświadamiają sobie, że największy rodzaj marnotrawstwa polega na złych decyzjach, w wyniku których wydaje się za dużo w stosunku do efektów. To miliardy co roku traconych złotych.

(prof. Leszek Balcerowicz, 2012)

1. PIOTROWSKA-ALBIN E., KALETA K., *Uwolnić szkoły! - Rozmowa z Profesorem Leszkiem Balcerowiczem*. „Dyrektor Szkoły” 2012 nr 9, s. 14-17.

Koszalin: luty - marzec 2013

SPIS TREŚCI

„Nauczycielskiej Edukacji” 2013 nr 2/77

ISSN – 1642-34-53

W NUMERZE

SPIS TREŚCI

- O edukacji ekologicznej w szkole i konkursie „Ekopedagog 2012”. Rozmowa z Jolantą Grębowską – nauczycielką przyrody SP nr 4 w Białogardzie, finalistką konkursu „Ekopedagog 2012”	3
- O planowanych zmianach w oświacie	8
- Przemysław Krzyżanowski wiceministrem MEN	9
- Pielęgniarki i higienistki wrócą do szkół	9
- Wiceprezydent Koszalina i wiceminister edukacji	10
- O zaletach „Cyfrowej szkoły”	11
- 21.02 - Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego	11
- Rok 2013 - Rokiem Juliana Tuwima	12
- Renata ZWIERZYŃSKA, <i>Pierwsza jest ciekawość. Moja filozofia nauczania przyrody</i>	13
- Elżbieta MAŚLANA, <i>Moja filozofia nauczania przyrody</i>	14
- Małgorzata THEIS, <i>Wyniki X Międzyszkolnego Konkursu Fotografii Dziecięcej - Koszalin 2012</i>	15
- Międzynarodowy konkurs projektów badawczych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych	16
- Marzena GAZIŃSKA, Daria KOSIOR, <i>Oczekiwania koszalińskich nauczycieli bibliotekarzy (...)</i>	17
- Violetta STAWICKA, <i>Przedszkolaki w PM 10 poznają „Podwodny świat”</i>	19
- Ważny problem! Aleksandra DENST-SADURA, <i>Psychologiczne łamigłówki (...)</i>	23
- Konkurs dla młodzieży o społeczeństwie obywatelskim	23
- Teresa OGNIIEWSKA, Ciekawy artykuł! Radosław MYSIOR, <i>Gry komputerowe - czy tylko zabawa?</i>	24
- JPS, Książka, którą warto przeczytać! Michel DESMURGE, <i>Teleogłupianie. O zgubnych skutkach oglądania telewizji (nie tylko dla dzieci). (...)</i>	25
- Poezja Wisławy Szymborskiej - Notatka	26
- XI Ogólnopolska Wystawa Marynistyczna	26
- O nowej książce: Aneta PASZKIEWICZ, <i>Kariera szkolna uczniów o inteligencji niższej niż przeciętna...</i>	27
- Daria KOSIOR, Marzena GAZIŃSKA, <i>„Sieć współpracy” nauczycieli bibliotekarzy ruszyła</i>	28
- Małgorzata TREMBOWELSKA, <i>Psychologia. Socjologia - wydawnicze nowości BP CEN</i>	30
- Nowa gazeta - „Trendy Koszalin. Kultura - Ludzie - Sport”	32
-->Konkurs dla nauczycieli: Jak w szkole uczyć przedsiębiorczości?	33

„Nauczycielska Edukacja” - Biuletyn Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie

Wydawca: Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie, ul. Ruszczyca 16,
fax. 34-767-15, tel. 34-767-10; **Redakcja - 34-767-26**. Internet: www.cen.edu.pl Poczta e-mail: jps51@tlen.pl
Redakcja: Julian Piotr Sawiński (redaktor naczelny), Adam Paczkowski - zdjęcia, skład komputerowy - JPS
Współpraca: nauczyciele konsultanci i doradcy metodyczni CEN

Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów oraz zmiany ich tytułów.

**O edukacji ekologicznej w szkole i konkursie „Ekopedagog 2012”.
Rozmowa z Jolantą Grębowską – nauczycielką przyrody Szkoły Podstawowej nr 4 w
Białogardzie, finalistką konkursu „Ekopedagog 2012”**

1. Pani Jolanto, witam i dziękuję, że znalazła Pani trochę czasu, aby rozmawiać o problemach i znaczeniu edukacji przyrodniczej oraz ekologicznej. Jakie jest ich znaczenie we współczesnej szkole?

Jolanta Grębowska - nauczycielka przyrody SP nr 4 w Białogardzie podczas finału konkursu „Ekopedagog 2012” (fot. Arch. JG)

Najważniejszym celem edukacji jest wielostronny rozwój ucznia oraz dążenie do ukształtowania człowieka, który potrafi samodzielnie myśleć, podejmować decyzje i brać odpowiedzialność za swoje działania. We współczesnym świecie sama wiedza nie jest wystarczająca. Uważam, że istotne znaczenie mają kompetencje ucznia takie jak umiejętność **rozwiązywania problemów w sposób twórczy**, komunikowanie się, efektywne współdziałanie w zespole, poszukiwanie informacji, posługiwanie się technologią komputerową. Sporym wyzwaniem dla nauczycieli przyrody jest podjęcie zadań, które pozwolą na kształtowanie pożądanych cech człowieka XXI wieku, zwanego wiekiem ekologii.

2. Stąd wynika, że edukacji przyrodnicza i ekologiczna ma ogromne znaczenie wychowawcze w szkole podstawowej?

Edukacja przyrodnicza pozwala na kształtowanie prawidłowych postaw i zachowań korzystnych dla środowiska, a tym samym dla samego człowieka. Rolą nauczyciela przyrody jest zorganizowanie dydaktyki **ukierunkowanej na kształtowanie umiejętności**, które pozwolą uczniowi na holistyczne postrzeganie otaczającego go świata, a tym samym wpłyną na jego wielostronny rozwój. Cele, jakie stawiane są przed edukacją przyrodniczą i ekologiczną są możliwe do osiągnięcia poprzez zastosowanie metod aktywizujących. Dzięki nim **zwiększa się motywacja do nauki**, a przez to aktywność poznawcza uczniów, dążenie do samodoskonalenia i wzrost zainteresowań przyrodniczych.

Nauczyciel spełniając rolę przewodnika organizuje proces uczenia się w taki sposób, aby najefektywniej zdobyta wiedza, umiejętności i postawy wpłynęły na osobowość ucznia i umożliwiły mu podejmowanie właściwych decyzji w określonych sytuacjach życiowych. Edukacja przyrodnicza i ekologiczna stwarzają możliwość szerokiego wpływania nie tylko na kształtowanie postaw proekologicznych, ale także innych wychowawczych wartości.

**O edukacji ekologicznej w szkole i konkursie „Ekopedagog 2012”.
Rozmowa z Jolantą Grębowską – nauczycielką przyrody (...) - cd.**

3. W edukacji przyrodniczej i ekologicznej duże znaczenie mają zajęcia terenowe. Jak Pani radzi sobie z organizacją szkolnych wycieczek?

Podczas lekcji przyrody i zajęć koła ekologicznego **dużą rolę odgrywają zajęcia terenowe**, które są wyzwaniem dla nauczyciela. Poprzez odpowiednią ich organizację można zaktywizować uczniów i rozwijać ich zainteresowania. Bezpośredni kontakt z przyrodą to doskonała okazja do kształtowania u uczniów pożądanych postaw takich jak włączanie się do prac na rzecz najbliższego środowiska, podejmowanie działań przeciw niszczeniu krajobrazu naturalnego, racjonalne gospodarowanie zasobami, poznanie bogactwa flory i fauny decydującej o bioróżnorodności, wrażliwość na potrzeby i piękno przyrody, wdrażanie zdrowego stylu życia.

Nauczyciele przyrody podczas finału konkursu „Ekopedagog 2012” (fot. Arch. JG)

4. Jest Pani finalistą wojewódzkiego konkursu „Ekopedagog 2012”. Gratuluje! To już IV edycja. Czego dotyczy ten konkurs?

07 grudnia 2012 roku w siedzibie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie odbyło się podsumowanie IV edycji konkursu o tytuł nauczyciela przyjaznego środowisku naturalnemu „**Ekopedagog 2012**”. Konkurs ten jest ukierunkowany na promowanie nauczycieli i innych pracowników oświatowych z województwa zachodniopomorskiego, którzy aktywnie stosują zasady zrównoważonego rozwoju w swojej placówce oświatowej.

5. Kto jest organizatorem tego wojewódzkiego konkursu o takiej ładnej nazwie „Ekopedagog 2012”? Jakie on ma znaczenie?

Organizatorem konkursu jest Towarzystwo Ekologiczno-Społeczne „Wolę Być” oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Konkurs Ekopedagog jest jedynym w Polsce, który ocenia całokształt i dorobek nauczycieli w stałej działalności na rzecz środowiska naturalnego. W bieżącej, IV edycji, udział wzięło ok. 200 nauczycieli. W półfinale spotkało się 58 najbardziej zaangażowanych uczestników, z których jury wybrało finałową ósemkę laureatów najbardziej przyjaznych środowisku nauczycieli województwa zachodniopomorskiego. Znalazłam się wśród ośmiu finalistów otrzymując wyróżnienie.

**O edukacji ekologicznej w szkole i konkursie „Ekopedagog 2012”.
Rozmowa z Jolantą Grębowską – nauczycielką przyrody (...) - cd.**

6. Jakie są główne osiągnięcia Szkoły Podstawowej nr 4 w Białogardzie w edukacji ekologicznej?

Jednym z zadań szkoły jest rozbudzanie u uczniów zainteresowania przyrodą, środowiskiem, a także uświadomienie im zagrożeń, jakie niesie ze sobą rozwój cywilizacyjny na świecie. Wobec powyższego uczniowie SP nr 4 w Białogardzie aktywnie uczestniczą w wielu akcjach, konkursach, wycieczkach, programach i przedsięwzięciach, które mają wpływ na kształtowanie ich aktywnej, zaangażowanej postawy wobec problemów najbliższego środowiska przyrodniczego. Najważniejsze z nich opiszę w specjalnym artykule.

Jolanta Grębowska odbiera wyróżnienie i nagrodę podczas finału konkursu „Ekopedagog 2012” (fot. Arch. JG)

7. Jakie zadania stawia się przed nauczycielami - uczestnikami tego konkursu?

Uczestnicy konkursu mieli za zadanie przedstawić i udokumentować swoją działalność proekologiczną na terenie szkoły jak i poza nią w 3 ostatnich latach w 3 kategoriach: A) Ilość i efekty zadań ekologicznych realizowanych na terenie szkoły; B) Upowszechnianie wiedzy ekologicznej w ramach prelekcji, zajęć dydaktycznych, wykładów i kółek związanych tematycznie z ochroną środowiska na terenie szkoły; C) Udział szkoły, wychowanków/nauczyciela w programach ekologicznych, turystycznych, krajoznawczych lub prozdrowotnych realizowanych na terenie gminy, powiatu, województwa i kraju oraz udział w konkursach, olimpiadach.

**O edukacji ekologicznej w szkole i konkursie „Ekopedagog 2012”.
Rozmowa z Jolantą Grębowską – nauczycielką przyrody (...) - cd.**

8. Pani Jolanto, oboje rozumiemy, że nie ma dobrej, nowoczesnej edukacji przyrodniczej bez organizowania eksperymentów i doświadczeń. Jaka jest ich rola w nauczaniu przyrody w klasach IV-VI?

Aby odpowiedzieć na to pytanie posłużę się znanym cytatem „Ludzie w każdym wieku reagują lepiej, gdy współuczestniczą w poznawaniu czegoś, niż wtedy, gdy przedmiot nauki jest im tylko pokazywany”. W swojej pracy staram się wykorzystywać metody poszukujące, które aktywizują uczniów i **wpływają na ich samodzielność**. Poprzez zastosowanie metod problemowych uczymy dzieci planowania i organizowania obserwacji, doświadczeń i eksperymentów, które prowadzą do rozwiązania konkretnego problemu. Uczeń stawia hipotezy i weryfikuje je poprzez wykonanie określonych czynności. Samodzielnie wyciąga wnioski z przeprowadzonych badań, pomiarów, obserwacji, co daje mu dużo satysfakcji i zwiększa wiarę we własne możliwości. Wpływa na rozwój jego zainteresowań poznawczych, zwiększa się jego zaangażowanie w rozwiązanie określonych zadań i wzrasta jego motywacja do samodoskonalenia.

Dzieci SP 4 w Białogardzie podczas badania pH wody (fot. Arch. JG)

9. Cieszę się, że tak wielką rolę przypisuje Pani eksperymentom i badaniom środowiska prowadzonym przez uczniów. Czy jest w nich miejsce na indywidualizację, kreatywność i pomysłowość dzieci?

Eksperymenty i obserwacje stosuję zarówno na lekcjach przyrody, jak również na zajęciach klubu ekologicznego, gdzie w dużej mierze realizowana jest zasada indywidualizacji polegająca na doborze odpowiednich zadań i metod pracy **do możliwości i potrzeb dzieci**. Do wykonania samodzielnych czynności przez ucznia niezbędna jest odpowiednia baza, dobór środków dydaktycznych i przygotowanie instrukcji. Od nauczyciela wymaga to określonych przygotowań, co przekłada się w efekcie na wykształcenie w uczniach pożądanых umiejętności, postaw i wartości, które są niezbędne dla odniesienia sukcesu indywidualnego i zespołowego.

W trakcie wykonywania zadań **wyzwała się kreatywność i pomysłowość** uczniów nie tylko w sposobie rozwiązywania problemu, ale również w sposobie prezentacji wyników. Uważam, że metody ukazujące złożoność świata, w którym przyszło nam żyć i pozwalające na odkrywanie zjawisk zachodzących w przyrodzie wpływają na kształtowanie postawy badawczej, a także zwiększają odpowiedzialność uczniów wobec problemów środowiska przyrodniczego.

**O edukacji ekologicznej w szkole i konkursie „Ekopedagog 2012”.
Rozmowa z Jolantą Grębowską – nauczycielką przyrody (...) - cd.**

10. Czy jest Pani zwolennikiem posługiwania się urządzeniami elektronicznymi i wykorzystywania nowoczesnych technologii informacyjnych w edukacji ekologicznej i przyrodniczej w szkole? Przecież uczenie się przyrody chyba bardziej potrzebuje poznawania terenu niż zasobów Internetu?

Osobiście preferuję zajęcia terenowe, które dominują w pracy klubu ekologicznego. Mają one wiele zalet, ze względu na kształtowanie wiedzy o najbliższym środowisku, którą powinien posiadać każdy człowiek. Zajęcia te **rozwijają w uczniach wrażliwość, świadomość ekologiczną, umiejętność obserwacji, przeprowadzania badań typu monitoring wody, gleby, powietrza przy użyciu odczynników chemicznych lub metodą bioindykacji.**

Uczniowie SP 4 w Białogardzie podczas obserwacji mikroskopowej (fot. Arch. JG)

Trudniej jest realizować je w klasach, które liczą często ponad 30 uczniów. Są jednak tematy, które należy przeprowadzić w terenie. Do nich należą np. wyznaczanie kierunków świata za pomocą gnomonu, poznawanie przyrody za pomocą obserwacji, rozpoznawanie roślin nago- i okrytonasiennych. Wystarczy przygotować karty pracy do zajęć terenowych, instrukcję pracy zespołowej z opisaniem roli poszczególnych członków grupy (lider, sekretarz, sprawozdawca, asystent), zapewnić uczniom niezbędne przybory, sprzęt do obserwacji lub badań, literaturę i praca w najtrudniejszym zespole klasowym przyniesie oczekiwane efekty i pozwoli na osiągnięcie założonych celów. Bezpośredni kontakt z przyrodą wyzwala w uczniach **radość przeżywania**, której nie zobaczymy realizując temat w sali lekcyjnej. Jednak nie wszystkie tematy można realizować w terenie, dlatego rolą nauczyciela jest takie zaplanowanie lekcji, żeby uczeń samodzielnie poszukiwał wiedzy, przyswajał ją i umiał wykorzystać w określonych sytuacjach.

Stąd ciekawym rozwiązaniem jest zastosowanie technologii informacyjnej. Podczas swojej pracy często korzystam z prezentacji multimedialnych przygotowywanych również przez uczniów. Bardzo interesującym rozwiązaniem jest podręcznik multimedialny przygotowany do nowej podstawy programowej. Wykorzystując w swojej pracy płyty multimedialne dla klas IV – VI i inne pomoce dydaktyczne tego typu muszę stwierdzić, że są to interesujące środki dydaktyczne dla dzieci pod warunkiem, że nie są stosowane na każdej lekcji i ich stosowanie powiążemy z aktywnością dzieci polegającą na samodzielnym korzystaniu z prezentowanego materiału (np. obsługa notebooka, projektora, czytanie tekstu, polecenia, samodzielne rozwiązywanie zadań).

Powszechna komputeryzacja jest wyzwaniem dla każdego nauczyciela. Zastosowanie komputera w edukacji stanowi źródło nowych możliwości przekazywania informacji dzieciom. Zachęcam uczniów do samodzielnego wyszukiwania informacji i dzielenia się nimi podczas lekcji, zajęć pozalekcyjnych oraz konkursów. Jestem jednak zdecydowaną zwolenniczką zajęć terenowych, do których zachęcam wszystkich nauczycieli przedmiotów przyrodniczych.

--> Bardzo dziękuję za rozmowę. - dr Julian Piotr Sawiński - redaktor naczelny „NE”

O planowanych zmianach w oświacie

Planowane zmiany w oświacie jednych cieszą, innych smuć. Reformatorzy wskazują, że polska szkoła potrzebuje zmian zasadniczych i rewolucyjnych. Nauczyciele zaś raczej wolą w szkole spokój i bezpieczeństwo. Jakie zmiany planuje w oświacie MEN?

O zmianach w Karcie Nauczyciela

Wiadomo, że ma się zmienić, ale wciąż nie znamy szczegółów zmian w ustawie Karta Nauczyciela. Samorządy dążą do zmniejszenia kosztów, jakie ponoszą w wydatkach na szkoły. Chcą więc między innymi objęcia Kartą **tylko nauczycieli przedmiotowców**, podwyższenia pensum **do 20 godzin plus 2 godziny karciane**, skrócenia urlopów w szkołach feryjnych z 56 do 52 dni, zmiany systemu [awansu zawodowego nauczycieli](#), zniesienia dodatku wiejskiego, mieszkaniowego i uzupełniającego. Związki zawodowe biorące udział w konsultacjach starają się nie dopuścić do ograniczenia uprawnień nauczycielskich w tak szerokim zakresie. Z kolei ministerstwo - proponuje przyjęcie niektórych postulatów samorządów, np. tego o likwidacji dodatku wiejskiego (1).

O finansowaniu edukacji przedszkolnej

Kolejna ważna zmiana będzie dotyczyć finansowania edukacji przedszkolnej. Na 2013 r. rząd zaplanował na ten cel w budżecie państwa 320 ml zł, co nie tylko zrekompensuje samorządom zmiany w systemie opłacania przedszkoli przez rodziców, ale też pomoże w **upowszechnieniu edukacji przedszkolnej**.

O pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Do konsultacji społecznych został z kolei przekazany projekt rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Ministerstwo chce ograniczenia dokumentacji obowiązującej nauczycieli na rzecz bezpośredniej pracy z dziećmi i młodzieżą. Proponuje też udzielanie pomocy podczas bieżącej pracy i **rezygnację z obligatoryjnego tworzenia zespołu dla każdego ucznia**. Ma to uprościć udzielanie pomocy p-p.

O innych nowościach

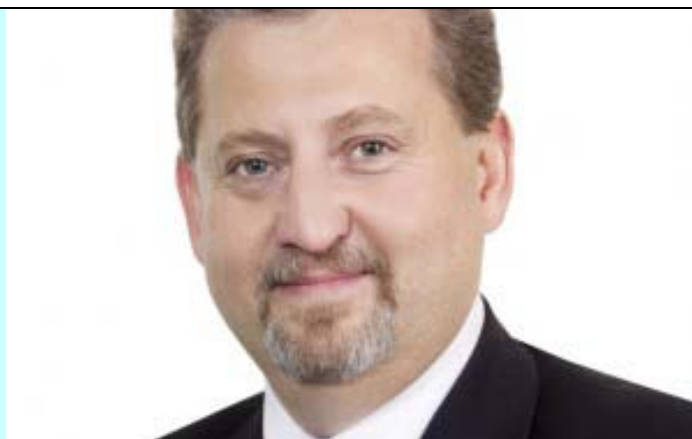
Wśród zapowiadanych przez ministerstwo nowości są jeszcze m.in. zmiany w organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli, **nowe wzory świadectw**, obowiązkowa **matura na poziomie rozszerzonym** z co najmniej jednego przedmiotu, program *Cyfrowa szkoła* z e-podręcznikami, które przecież będą poważną zmianą w pracy na wszystkich etapach edukacyjnych (1).

1. Red., O zmianach w oświacie. ISN - z 02.01.2013.

Przemysław Krzyżanowski wiceministrem MEN

Kolejny raz fotel wiceprezydenta Koszalina stał się odskocznią do kariery ministerialnej. Po Stanisławie Gawłowskim nadszedł czas na Przemysława Krzyżanowskiego, który pod koniec stycznia 2013 r. został wiceministrem MEN (1).

Przemysław Krzyżanowski dotychczasowy zastępca prezydenta Koszalina odpowiedzialny za edukację w mieście, objął stanowisko podsekretarza stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej w Warszawie w randze wiceministra. Bezpośrednim przełożonym Krzyżanowskiego będzie Minister Krystyna Szumilas, natomiast zakresem jego działań będzie edukacja na szczeblu samorządowym.

P. Krzyżanowski (fot. www.ekokoszalin.pl)

Wiceminister Stanisław Gawłowski w swojej wypowiedzi dla Radia Koszalin powiedział. - Rekomendowałem pani minister Szumilas Przemka Krzyżanowskiego mówiąc, że to jest człowiek, który świetnie rozwiązuje problemy oświatowe na poziomie samorządowym, że jest szefem komisji oświaty Związku Miast Polskich, że ma ogromne doświadczenie.

Awans ten, jest ogromnym wyróżnieniem, jak również docenieniem dotychczasowej pracy wiceprezydenta Krzyżanowskiego, uznawanego za jednego z największych ekspertów z dziedziny edukacji w Polsce. Gratulujemy! (1)

1. www.gk24.pl - z 31.01.2013

Pielęgniarki i higienistki wrócą do szkół

Przywrócenie dostępu do opieki medycznej dla dzieci w szkołach, czyli powrót szkolnych higienistek i pielęgniarek do placówek oświatowych przewiduje projekt nowelizacji ustawy o systemie oświaty. Obecnie w szkołach istnieją jedynie punkty pomocy medycznej, ale często otwarte są przez zaledwie kilka godzin w tygodniu. Statystyki pokazują, że **stan fizyczny** polskich dzieci i młodzieży stale **się pogarsza**. Dlatego niezbędne jest przywrócenie **obowiązkowej opieki medycznej** w każdej szkole. Punkt medyczny powinien funkcjonować w każdym czasie, gdy na terenie szkoły w ramach zajęć przebywają uczniowie.

Nowelizacja przepisów wymagać będzie wydania rozporządzenia, które określi organizację gabinetów lekarskich i stomatologicznych w szkołach publicznych. Zapisy tego dokumentu muszą też wskazać, jak zapewniać dostęp do nich przez cały czas przebywania dzieci i młodzieży w szkole lub placówce. W ramach tego aktu wykonawczego powinien zostać opracowany program profilaktyki zdrowotnej w szkołach, który kładłby nacisk na higienę, zdrowe odżywianie oraz zdrowy tryb życia. **Koszty** nowelizacji ustawy o systemie oświaty obciążą dodatkowo budżet państwa. W związku z tym, że dotyczą obciążeń w ramach oświaty finansowane będą z subwencji oświatowej (1).

1. Źródło: A. RUMIK, Projekt nowelizacji ustawy o systemie oświaty z 22 listopada 2012 r. - za ISN 2013 nr 293, z 26.01.2013.

Wiceprezydent Koszalina i wiceminister edukacji

Przemysław Krzyżanowski urodził się 17 października 1966 roku w Szubinie. Jest żonaty (żona Anna jest wicedyrektorem II LO im. Wł. Broniewskiego), ma dwóch synów: Grzegorza i Roberta.

Wykształcenie:

- Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Słupsku (historia),
- Studia Podyplomowe Profilaktyka i Resocjalizacja Dzieci i Młodzieży,
- Studia menedżerskie w zakresie organizacji i zarządzania - „Menedżer Oświaty”,
- Szereg specjalistycznych kursów związanych z zarządzaniem oświatą.

Tulipany (fot. www.kwiatypolskie.pl)

Do stycznia 2013 r. pracował w Urzędzie Miejskim w Koszalinie - od 1 lutego 1996 roku. Najpierw jako inspektor w Wydziale Kultury, Oświaty i Wychowania, następnie od 1 maja 1996 roku - w Wydziale Edukacji. Przez cały czas sprawował opiekę nad Młodzieżową Radą Miasta Koszalina. Od 2000 roku był **dyrektorem Wydziału Edukacji**.

Za największy swój sukces zawodowy w koszalińskim samorządzie uważa opracowanie i wprowadzenie w życie Koszalińskiego Systemu Oceny Szkół oraz Koszalińskiego Systemu Oświatowego. Programy zostały opracowane pod jego kierunkiem w Wydziale Edukacji. Koszaliński System Oceny Szkół wszedł w życie 1 września 2004 roku, obejmując wszystkie koszalińskie szkoły podstawowe i gimnazja. Rok później do systemu włączono przedszkola. Miasto wprowadziło tym samym rywalizację pomiędzy porównywalnymi placówkami oświatowymi, doprowadzając do lepszych wyników w zarządzaniu placówkami z jednej strony - z drugiej podnosząc poziom nauczania. Koszalińskie szkoły zaczęły osiągać najlepsze wyniki w województwie zachodniopomorskim, a nawet w całym okręgu obejmującym województwa lubuskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie. Natomiast Koszaliński System Oświatowy pomógł w racjonalizacji wydatków oświatowych.

Jego zdaniem dzięki wprowadzeniu koszalińskiego systemu oceny przedszkoli i szkół, nie tylko podwyższyły się wyniki uzyskiwane przez uczniów w egzaminach zewnętrznych, ale także wzbogaciła się oferta edukacyjna wszystkich szkół. Zwiększyła się liczba realizowanych programów autorskich. Szkoły uczestniczą w większej liczbie programów ogólnopolskich i europejskich. Dodatkowym efektem wprowadzenia w życie projektu była i jest doskonała promocja miasta Koszalina. Miasto prezentując projekt m.in. dwukrotnie zdobyło tytuł **Lidera Zarządzania w Samorządzie** w 2004 i 2007 roku oraz tytuł **Samorząd na szóstkę**. Od 4 marca 2008 roku pełnił funkcję **zastępcy prezydenta miasta d/s społecznych**.

Oprócz oświaty ma również inne, **ciekawe zainteresowania**. Należy do nich film i kino. Od 1992 roku na ten temat prowadzi audycje w koszalińskiej Rozgłośni Regionalnej Radia Koszalin. (1)

1. Źródło: www.przemyslawkrzyzanowki.pl - dostęp z 31.01.2013.

O zaletach „Cyfrowej szkoły”

W związku z realizacją programu *Cyfrowa szkoła* warto zastanowić się, jakie **wsparcie otrzymają nauczyciele** przy wprowadzaniu tego programu? W jaki sposób MEN będzie zatwierdzać e-podręczniki? Jak będą one modyfikowane i uaktualniane? Jaki wpływ na zdrowie i rozwój dzieci i młodzieży będzie miało wielogodzinne przebywanie przed monitorem? Czy "tabletyzacja" to **remedium na unowocześnienie edukacji**? To tylko niektóre zagadnienia budzące dyskusję w związku z pilotażowym programem cyfryzacji edukacji. *Cyfrowa szkoła* przyjmowana przez jednych entuzjastycznie, u innych budzi zastrzeżenia, także dlatego, że w tej chwili obejmuje jedynie 400 szkół w całej Polsce.

Do programu *Cyfrowa szkoła* zgłosiło się prawie 4 tys. szkół podstawowych. Nazwa pilotaż brzmi obiecująco, jednak obejmuje **niecałe 2%** wszystkich polskich podstawówek - według danych GUS w roku szkolnym 2010/2011 było ich 13142. Kiedy pozostałe będą miały szansę dofinansowania zakupu komputerów dla uczniów? MEN dyplomatycznie pisze, że pilotaż: *pozwoli na przetestowanie najlepszej ścieżki wykorzystania zarysowanej właśnie szansy na cywilizacyjną zmianę*. Jakie wnioski ma przynieść test? Pewnie chodzi o to, że nie ma pieniędzy na doposażenie wszystkich uczniów w laptopy?

Cyfrowa szkoła składa się z 4 komponentów. Obejmują one wyposażenie szkół w nowoczesny sprzęt, taki jak **mobilne pracownie komputerowe**, szkolenia dla nauczycieli, udostępnienie uczniom nowoczesnych pomocy dydaktycznych oraz stworzenie e-podręczników. Wydaje się, że jedynie ten ostatni element ma realną szansę wprowadzenia zmiany w naszym systemie edukacji. Rzetelnie zrealizowany wniesie nową jakość w kształceniu. Pozytywnie zaopiniowała go Koalicja Otwartej Edukacji, która podejmuje i promuje działania na rzecz otwartych zasobów edukacyjnych rozumianych jako materiały, które są udostępnione w sposób otwarty i gwarantujący odbiorcom wolność wykorzystywania i odtwarzania.

Do tej pory zakup podręczników był największym kosztem ponoszonym przez rodziców - według danych CBOS w 2011 r. było to ponad 350 zł na jedno dziecko w rodzinie. W ramach projektu współfinansowanego ze środków UE, w ciągu 3 lat powstaną podręczniki do 14 przedmiotów, od szkoły podstawowej do ponadgimnazjalnej oraz 2500 zasobów edukacyjnych do wykorzystania w procesie nauczania.

Warto się zastanowić i zapytać, jak nauczyciele oceniają program *Cyfrowa szkoła*? Czy to dobry pomysł na zmianę jakości w polskiej szkole? Redakcja „Nauczycielskiej Edukacji” z ciekawością zapozna się z opiniami i uwagami nauczycieli na ten temat. Można je przysyłać na e-adres Redakcji. Zapraszamy! (Red.)

1. KRZYSZTOFIAK K., *Cyfrowa szkoła nie dla wszystkich*. ISN 2013 nr 292 - z 24.01.

21.02 - Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego

Z tej okazji warto wspólnie z uczniami zastanowić się nad wielką wartością, jaką stanowi język ojczysty. Warto porozmawiać o potrzebie dbania o precyzję i klarowność naszych wypowiedzi oraz poprawność językową w codziennym życiu. Ważne jest, aby w szkole wspierać w tym zadaniu nauczycieli języka polskiego. **Przecież w polskiej szkole wszyscy jesteśmy nauczycielami języka polskiego.** Nowoczesność edukacji to nie tylko korzystanie z nowych technologii TIK, ale przede wszystkim organizowanie uczenia się opartego na wartościach. Wyjątkową wartością jest ludzka mowa. Sporo ostatnio pojawia się różnych inicjatyw pragnących uwrażliwić nauczycieli, **aby ich język był przykładem dla uczniów**. Oczywiście jest, że one nie wyczerpują ogromnej potrzeby zabiegania o kulturę języka polskiego. Dlaczego edukacja domaga się precyzji używania języka? (JPS)

Rok 2013 - Rokiem Juliana Tuwima

Sejm RP ogłosił bieżący rok 2013 Rokiem Juliana Tuwima. Sprawa jest nam bliska, bo przecież imię autora „Kwiatów polskich” nosi kilkadziesiąt szkół w całej Polsce. Wiele jego utworów weszło na trwałe do kanonu literatury, w tym także literatury dziecięcej. Nie ma chyba dziecka, które by nie znało takich wierszy, jak „Okulary”, „Lokomotywa”, „Ptasie radio” czy „Słoń Trąbalski”.

Z pomysłem ustanowienia Roku Juliana Tuwima wystąpili łódzcy samorządowcy i literaci. Projekt uchwały przedstawił Łódzki Oddział Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, zaś z apelem do posłów zwróciła się prezydent Łodzi Hanna Zdanowska. Łódź jest rodzinnym miastem poety. W tym roku mija 60. rocznica śmierci Tuwima oraz setna rocznica jego literackiego debiutu.

Bratki (fot. W.

Orłowska)

Podczas sejmowej debaty podkreślono m.in., że właśnie Tuwim otworzył nam oczy na bogactwo, na **nieograniczone możliwości polszczyzny**, na jej barwy, melodyjność, stylistyczną różnorodność i możliwość harmonijnego połączenia liryzmu ze śmiechem. Bez Tuwima i bez Skamandrytów trudno byłoby sobie wyobrazić współczesną polską poezję, a także polską piosenkę i kabaret.

Anna Wojciechowska uważa, że wybór Tuwima na patrona szkoły był strzałem w dziesiątkę. Autor „Lokomotywy” to wdzięczny patron. Dzieci Igną do niego. Uwielbiają jego wiersze. Nauczyciele się cieszą, bo nie muszą do poezji patrona szkoły nikogo zachęcać (1).

Grande Valce Brillante

Czy pamiętasz, jak z tobą tańczyłem
walca,
Panno, madonno, legendo tych lat?
Czy pamiętasz, jak ruszył świat do tańca,
Świat, co w ramiona mi wpadł?
Wylękniony bluźnierca,
Dotulałem do serca
W utajeniu kwitnące, te dwie,
Unoszone gorąco,
Unisono dyszące,
Jak ty cała w domysłach i mgle...
I tych dwoje nad dwiema,
Co też są, lecz ich nie ma,
Bo rzęsami zakryte i w dół,
Jakby tam właśnie były,
I błękitem pieściły,
Jedno tę, drugie tę, pół na pół.
(Rośnie grom i strun, i trąb,
Rośnie krąg i zachwyt rąk,
Coraz więcej kibici
Chciwe ramię ochwyci,
Świętokradczo napelza
Drżącą ręką na pąk
drżący,
Huczą słońca grzmiących trąb,
Kołujący rośnie krąg,
Pędzi zawrót
kolisty
Po elipsie
falistej,
Jednomętym rozplywem wiruje jak bąk.)
(.....)

Gdy przez sufit przetaczam -
Nosem gwiazdy zahaczam,
Gdy po ziemi młynkuję,
To udaję siłacza.
Wątle mięśnie naprężam,
Pierś cherlawą wytężam,
Będiesz miała atletę
I huzara za męża... (2)

1. SALAŃSKI W., *Poeta na całe życie. Rok Juliana Tuwima*, „GN” 2013 nr 5, s. 11.

2. www.kwiatypolskie.pl

Pierwsza jest ciekawość. Moja filozofia nauczania przyrody

Lekcje przyrody mają na celu wyposażenie uczniów w wiedzę umożliwiającą im poznanie otaczającego świata, a także kształtowanie odpowiednich umiejętności i postaw oraz rozbudzanie ciekawości przyrodniczej. Samo przekazanie wiedzy nie wywoła u uczniów nastawienia emocjonalnego, ani nie pobudzi motywacji do działania na rzecz środowiska przyrodniczego.

Przede wszystkim własne przeżycia oraz praca w tym środowisku mają trwały wpływ na zachowanie uczniów.

Uczymy się chętnie tego, co nas interesuje, intryguje, co jest nam niezbędne do osiągnięcia celu. Dążymy do poznania i bez trudu zapamiętujemy to, co nas ciekawi

Gil zwyczajny (fot. www.ptaki.pl) -->

„Wyobraźnia jest ważniejsza od wiedzy, ponieważ wiedza jest ograniczona. Wyobraźnia jest ważniejsza niż wiedza, bo choć wiedza wskazuje na to, co jest, wyobraźnia wskazuje na to, co będzie.

Ważne jest, by nigdy nie przestać pytać. Ciekawość nie istnieje bez przyczyny. Nigdy nie trać świętej ciekawości. Kto nie potrafi pytać nie potrafi żyć. Wystarczy więc, jeśli spróbujemy zrozumieć choć trochę tej tajemnicy każdego dnia.”

(Albert Einstein)

Lekcje przyrody powinny być nade wszystko „wspaniałą przygodą” przeżywaną co roku na nowo, zarówno przez ucznia, jak i przez jego nauczyciela. By to osiągnąć, należy wykorzystać tak naturalną, dla tego etapu rozwojowego, ciekawość świata.

Mieszkając w tak pięknej okolicy nie sposób być obojętnym wobec otaczającego świata. To przyroda wychodzi nam naprzeciw nawet wtedy, gdy się tego zupełnie nie spodziewamy. Zupełnie niedawno prowadząc zajęcia usłyszałam, jak coś odbiło się od okna. Ciekawość, co to jest? - Nie dawała mi dalej prowadzić zajęć. Wyrzałam przez okno i co zobaczyłam? – ptaka leżącego na chodniku. Nie mogłam go tam zostawić, bo przecież koty tylko na to czyhają. Podniosłam oszołomionego ptaszka i położyłam w karmniku, ptak żył. Dzieci z przyklejonymi nosami do szyby obserwowały moje poczynania. Wróciwszy do przedszkola otoczyły mnie i pytały, co się stało?, Jak nazywa się ten ptak? Poprosiłam, żeby dokładnie przyjrzały się ptakowi i określiły jak wygląda. Sama nie wiedziałam, co to za ptak, trochę podobny do gila, ale inaczej ubarwiony. Przeszukaliśmy 5 atlasów ptaków, nic z tego. Dopiero Internet dał nam odpowiedź - samica gila. I tak z zajęć plastycznych zrobiły się zajęcia przyrodnicze, ale dzieci na pewno zapamiętają jak wygląda samica gila. Do słownika maluchów i do karmnika oprócz sikory bogatki, sikory modrej, wróbla domowego dołączył gil zwyczajny, a dokładnie jego samica. I to jest moja filozofia przyrody - zaciekawić, pokazać, doświadczać.

Renata Zwierzyńska - uczestnik kursu „Przyroda”

Moja filozofia nauczania przyrody

Słaby nauczyciel – opowiada.

Dobry nauczyciel – wyjaśnia.

Bardzo dobry nauczyciel – demonstruje.

Genialny nauczyciel – inspiruje.

(William Arthur Ward)

Człowiek jest istotą, która dąży do doskonałości w wielu dziedzinach życia. Rozwój cywilizacji wraz z zachodzącymi zmianami we społeczeństwie, nauce, czy też w aspiracjach dzisiejszej młodzieży, mobilizuje nas do ciągłego doskonalenia warsztatu pracy i niejednokrotnie do zmiany swojego podejścia do pracy z uczniem.

Bardzo dobry nauczyciel powinien mieć swój własny, oryginalny i niepowtarzalny katalog metod nauczania i wychowania, który dostosuje do własnej osobowości, nabytego doświadczenia, bazy dydaktycznej nauczanego przedmiotu oraz ambicji grupy, z którą będzie współpracował.

Kosaciec (irys) (fot.
www.kwiatypolskie.pl)

Moim dążeniem w nauczaniu przyrody jest wypracowanie takiego zestawu metod. Nie znaczny to jednak, że przez zilustrowany sposób postępowania, nie będę podchodziła tolerancyjnie, elastycznie do nowych sytuacji, problemów. Nie uznaję schematów, lecz ramowy sposób postępowania pozwala na większą swobodę interpretowania zaistniałej sytuacji, nie zapominając przy tym, co jest moim głównym celem. Przykładowo: istnieje problem - uczeń otrzymał z kartkówki ocenę niedostateczną lub uczeń uderzył kolegę. Według mojego schematu otrzymują szansę na poprawę. W pierwszym przypadku np. 2 tygodnie na poprawę kartkówki, w drugim - możliwość wyjaśnienia swojego nagannego postępowania i jak podaje religia - przeproszeniu, zadośćuczynieniu.

Schemat mój nie pozwoli mi jednak zapomnieć o zaistniałych problemach. Wiem, że muszę choć przez krótki czas przyglądać się tym uczniom i jeżeli problem się nie powtarza, mogę wtedy stwierdzić właściwy tok zdarzeń, gdyż dziecko prawdopodobnie zrozumiało, jak należy właściwie postąpić. W przypadku powtarzania się problemu wiem, co mam robić dalej, gdyż określa mi to mój katalog metod wychowania i nauczania.

Znacznie ważniejsza, w mojej nowej sytuacji edukacyjnej (nauczam wychowania fizycznego), jest możliwość poszerzania horyzontów myślowych, umiejętność posługiwania się słowem oraz najzwyczajniejsza chęć współpracy z uczniami na innej płaszczyźnie oraz przeżywania z nimi czegoś nowego. Myślę, że wiadomości będę przekazywać w sposób empirystyczny, uczący zdobywania wiedzy za pomocą bodźców zewnętrznych, na podstawie których uczniowie samodzielnie przedstawiać będą poprawne wnioski.

Jak nauczać przyrody? Moja filozofia nie jest jeszcze wypracowana. Będzie oparta na doświadczeniu nauczyciela wychowania fizycznego oraz kształtująca się w oparciu o wiadomości przekazywane przez doświadczonych, inspirujących nauczycieli.

Elżbieta Maślana - nauczycielka przyrody

**Wyniki X Międzyszkolnego Konkursu Fotografii
Dziecięcej – Koszalin 2012**

Miło nam poinformować, iż został rozstrzygnięty **X Międzyszkolny Konkurs Fotografii Dziecięcej – Koszalin 2012**. Jury w składzie:

- Monika Kalkowska - przewodnicząca jury, Pałac Młodzieży w Koszalinie;
- Marek Józków - artysta fotograf Fotoklubu RP;
- Bogusław Siwko - artysta fotograf Fotoklubu RP;
- Bogusława Kaczkan - Biuro Organizacyjne, Szkoła Podstawowa nr 7 w Koszalinie;
- Małgorzata Theis - Biuro Organizacyjne, SP nr 7 w Koszalinie - przyznało następujące nagrody główne i nagrody dodatkowe.

w kategorii klas 1-3

- I nagroda - Oliwier Kabata – Szkoła Podstawowa nr 9 w Koszalinie;
- II nagroda - Stanisław Kramarz – Sportowa Szkoła Podstawowa nr 1 w Koszalinie;
- III nagroda - Damian Reterski - Szkoła Podstawowa nr 7 w Koszalinie;

NAGRODY DODATKOWE

1. Agata Lecho kl. 3b - SSP 1 Koszalin - fundator: Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 7 w Koszalinie;
2. Kasper Maksymowicz kl. 2d SP 4 Kołobrzeg - fundator: Zarząd Miejski Ligi Ochrony Przyrody;
3. Natalia Danielczyk kl. 1b SP 9 Koszalin: fundator - Radio Koszalin;
4. Agata Majewska kl. 3b SP 7 Koszalin: fundator - Zarząd Miejski Ligi Ochrony Przyrody;
5. Oliwia Kowalczyk kl. 3c SP 7 Koszalin: fundator - Dyrektor Pałacu Młodzieży w Koszalinie;
6. Michał Mikołajczyk kl. 2b SP 7 Koszalin: fundator - Stefan Romecki, Kawalera Orderu Uśmiechu;
7. Szymon Ołtarzewski kl. 1b SPI 21 Koszalin: fundator - „Gość Niedzielny” Oddział Koszalińsko-Kołobrzeski.

w kategorii klas 4-6 przyznano nagrodę I i trzy równorzędne nagrody II

- I nagroda - Aleksandra Majewska – Sportowa Szkoła Podstawowa nr 1 w Koszalinie;
- II nagroda - Oliwia Czyżak – Szkoła Podstawowa nr 7 w Koszalinie;
- II nagroda - Weronika Olesiak - Szkoła Podstawowa w Rosnowie;
- II nagroda - Bartosz Okoń – Szkoła Podstawowa nr 4 w Kołobrzegu.

NAGRODY DODATKOWE

1. Małgorzata Tomicka kl. 5 SP 4 Kołobrzeg: fundator - firma Kapela;
2. Bartłomiej Turek kl. 4 Katolicka SP Koszalin: fundator - Gazeta „Miasto”;
3. Aleksandra Szczęśniak kl. 4a SP 10 Koszalin: fundator - Radio Koszalin;
4. Kacper Lerka kl. 6 SP Sarbinowo: fundator - firma Budimert;
5. Natalia Szatkowska kl. 5 SP Radomin: fundator - Hania Ziołek;
6. Olga Kryń kl. 4c SP 7 Koszalin: fundatorzy - Państwo Rutkowscy;
7. Agnieszka Tkacz kl. 6a SP 7 Koszalin: fundator - Gazeta „Miasto”;
8. Natalia Drożdzał kl. 6b SP 2 Sianów: fundator - burmistrz Sianowa;
9. Koleta Kurek kl. 4a SP 2 Sianów: fundator - burmistrz Sianowa;
10. Kamila Kuroczycka kl. 4 SP 17 Koszalin: fundator - sponsor;
11. Aleksandra Majewska - SSP 1 Koszalin: fundator - juror Marek Józków.

Wszystkich nagrodzonych, wyróżnionych oraz uczestników konkursu, którzy zakwalifikowali się na wystawę serdecznie zapraszamy na uroczyste otwarcie w **czwartek 21 lutego 2013 r do Szkoły Podstawowej nr 7 w Koszalinie na godz. 17.00.**

Małgorzata Theis - nauczycielka Szkoły Podstawowej nr 7 w Koszalinie

Międzynarodowy konkurs projektów badawczych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych

Od 22 lutego uczniowie szkół ponadgimnazjalnych mogą zgłaszać się do wzięcia udziału w międzynarodowym konkursie projektów badawczych w dziedzinie fizyki biologii i chemii. Autorzy najlepszych projektów będą mieli okazję zaprezentować je na wystawie w Istambule. Ministerstwo Edukacji Narodowej zachęca do wzięcia udziału w międzynarodowym konkursie projektów badawczych organizowanym przez MEF - instytucję edukacyjną z siedzibą w Turcji. Konkurs skierowany jest do uczniów szkół ponadgimnazjalnych i dotyczy projektów badawczych w dziedzinie **fizyki, chemii i biologii**.

Każdy uczeń może wziąć udział w konkursie w zakresie jednego projektu. Projekt może być przygotowany przez jednego ucznia lub grupę (maksymalnie dwóch uczniów i jeden nauczyciel). Nagrody będą przyznane projektowi bez względu na liczbę osób zaangażowanych w jego realizację.

Formularze aplikacyjne wraz z załącznikami po ich zatwierdzeniu przez dyrekcję szkoły należy przesłać na adres proje@mef.k12.tr w terminie **do 22 lutego 2013 r.** Formularze aplikacyjne przesłane po tym terminie nie będą rozpatrywane. Wystawa wybranych projektów odbędzie się w kwietniu 2013 r. w Istambule. MEF zajmuje się zaopatrzeniem w odpowiedni sprzęt do wystawienia projektów jak również pokrywa koszty zakwaterowania i wyżywienia podczas **pobytu w Istambule**. Koszty podróży opłacają uczestnicy.

Badanie i rozpoznawanie iglastych w terenie (fot. Arch. J. Grębowskiej)

Atrakcyjne nagrody

Za zajęcie pierwszego, drugiego i trzeciego miejsca w konkursie przyznawane są nagrody pieniężne odpowiednio 1 400 \$ (nagroda dla ucznia), 1 400 \$ (nagroda dla nauczyciela), 1 200 \$ (nagroda dla ucznia), 1 200 \$ (nagroda dla nauczyciela), 1 100 \$ (nagroda dla ucznia), 1 100 \$ (nagroda dla nauczyciela). Przyznawane są również: wyróżnienie (po 900 \$ dla ucznia i nauczyciela) oraz nagroda specjalna jury (po 650 \$ dla ucznia i nauczyciela). Szczegółowe informacje w języku angielskim dotyczące konkursu (m. in. sposób przygotowania projektu, przykłady projektów, formularze aplikacyjne) można uzyskać pod adresem elektronicznym proje@mef.k12.tr, tel. 0212 287 69 00, fax: 0212 287 46 79 (1).

1. Źródło informacji: www.men.gov.pl

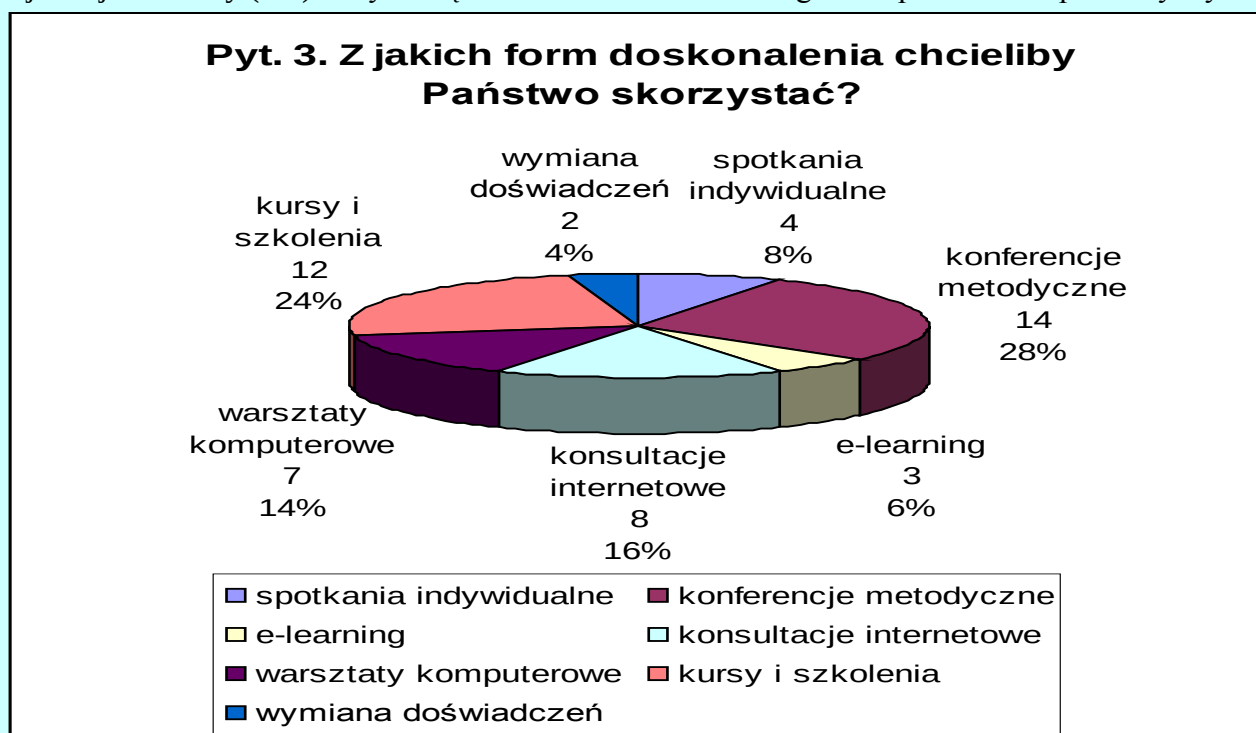
Oczekiwania koszalińskich nauczycieli bibliotekarzy w zakresie szkoleń

Niniejsza ankieta została przedstawiona nauczycielom bibliotekarzom podczas pierwszego inauguracyjnego spotkania w Bibliotece Pedagogicznej w Koszalinie 3 grudnia 2012 r. W spotkaniu wzięło udział 24 nauczycieli bibliotekarzy koszalińskich szkół. Rozdano 24 ankiety, wypełniono 20.

Pierwsze pytanie ankiety brzmiało: Czy w ciągu ostatnich 2 lat brali Państwo udział w szkoleniach dla bibliotekarzy? Na to pytanie 19 osób odpowiedziało twierdząco. Organizatorem tych szkoleń, w których uczestniczyli ankietowani byli następujące ośrodki:

Lp.	Organizator szkolenia	Liczba odpowiedzi
1	Firma MOL w ramach platformy Edukacyjnej UM w Koszalinie	19
2	Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich	3
3	Szkoła w ramach WDN	2
4	Uczelnie i szkoły wyższe	2
5	Ośrodki doskonalenia nauczycieli	1

Kolejne pytanie dotyczyło form doskonalenia, z jakich chcieliby uczestnicy spotkania skorzystać. Można było wybrać więcej niż jedną odpowiedź. Najwięcej, bo aż 14 osób (28%) wybrało konferencje metodyczne, najmniej – 2 osoby (4%) – wymianę doświadczeń. Dane szczegółowe przedstawia poniższy wykres.

Pytanie 4 brzmiało: W jakim zakresie chcieliby Państwo doskonalić swoje umiejętności? Odpowiedzi na to pytanie pokazują, że istnieje duża potrzeba prowadzenia szkoleń dla bibliotekarzy. Na 14 podanych propozycji zaledwie jedna nie spotkała się z zainteresowaniem respondentów (Język Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej). Największe zainteresowanie dotyczy biblioterapii oraz tworzenia strony internetowej biblioteki szkolnej i nowoczesnych form książek – audiobooków i e-booków. Następnie nasi respondenci widzą potrzebę doskonalenia swoich umiejętności w formacie MARC21 oraz zagadnień związanych z selekcją. Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Oczekiwania koszalińskich nauczycieli bibliotekarzy w zakresie szkoleń - cd.

Lp.	Tematyka szkolenia	Liczba odpowiedzi
1	Biblioterapia	12
2	Tworzenie strony internetowej biblioteki szkolnej	8
3	Nowoczesne formy książki – audiobooki i e-booki	8
4	Uniwersalna Klasyfikacja Dziesiętna	7
5	MARC21	7
6	Opracowanie zbiorów audiowizualnych	6
7	Skontrum	6
8	Selekcja	5
9	Ewidencja zbiorów bibliotecznych	2
10	Opracowanie alfabetyczne wydawnictw zwartych	2
11	Przygotowanie materiałów promocyjnych w programie MS Publisher	1
12	Opis bibliograficzny MOL - warsztaty	1
13	Prawo autorskie w bibliotece	1

W ostatnim punkcie ankiety zapytałyśmy o zainteresowanie nauczycieli bibliotekarzy ofertą naszych lekcji bibliotecznych. Prowadzimy lekcje biblioteczne dla wszystkich poziomów kształcenia. Staramy się przedstawiać naszą bibliotekę jako miejsce gościnne zarówno dla uczniów szkół podstawowych, jak i młodzieży u progu dorosłości. Dzieci z przedszkoli czy klas I-III szkół podstawowych mają okazję zobaczyć bibliotekę, jakiej na co dzień nie odwiedzają, zaś uczniowie szkół ponadgimnazjalnych mogą zostać pełnoprawnymi czytelnikami i wypożyczyć potrzebną literaturę do domu. Ponieważ naszym klientem docelowym są nauczyciele przedszkoli i szkół wszystkich poziomów kształcenia, nasza oferta wychodzi naprzeciw i odpowiada ich zapotrzebowaniom.

Z ankiety wynika, że największe zainteresowanie wzbudzają zajęcia zapoznające z biblioteką pt. *Biblioteka jakiej nie znacie* – 29%, następnie *Biblioteka dla maturzysty* – 25% i zajęcia kierowane do uczniów gimnazjów – 21%. Dane szczegółowe przedstawione zostały na wykresie poniżej.

Badania ankietowe dostarczyły nam wielu ważnych informacji. Będziemy starali się sprostać oczekiwaniom i sukcesywnie organizować szkolenia i warsztaty dla nauczycieli bibliotekarzy.

Ankiety sporządziły i opracowały:
Marzena Gazińska i Daria Kosior – CEN BP w Koszalinie

Przedшкоlaki w PM 10 poznają „Podwodny świat”

W Przedszkolu Miejskim nr 10 podczas pracy z dziećmi wykorzystuje się różnorodne metody i formy, aby zrealizować treści podstawy programowej, a tym samym wpływać na wszechstronny rozwój dziecka. Stwarzamy warunki do rozwijania zainteresowań i talentów. A wszystkie działania zmierzają do dobrego przygotowania dzieci do podjęcia nauki w szkole. Taką możliwość daje stosowanie **metody projektu**, która pozwala na większą aktywność dzieci. Metoda ta częściej wykorzystywana jest w pracy z dziećmi starszymi i tak 6-latki w ostatnim tygodniu poszerzając swoje zainteresowania postanowiły przystąpić do projektu, który nosił tytuł „Podwodny świat”.

Przedшкоlaki P-10 poznają podwodny świat (fot. Arch. P-10)

Przedszkolaki w PM 10 poznają „Podwodny świat” - cd.

Metoda projektu polega przede wszystkim na rozwijaniu samodzielności, współpracy, myślenia, daje możliwość samooceny i wypowiadania się. Dzieci samodzielnie podejmują decyzje, rozwiązują problemy, komunikują się, dyskutują, wspólnie szukają rozwiązań i rozwijają poczucie odpowiedzialności.

Przedszkolaki P-10 poznają podwodny świat (fot. Arch. P-10)

Pierwszym etapem realizacji tego projektu było wzbudzenie zainteresowania tym tematem dzieci i zachęcanie do poszukiwania wiadomości w domu nt. podwodnego świata wykorzystując dostępne środki (Internet, książki, filmy).

Kolejny etap realizacji naszego projektu odnosił się do wspólnego redagowania mapy pojęciowej. Dzieci samodzielnie podawały pomysły, czego będą poszukiwały chcąc dowiedzieć się jak najwięcej w obrębie tego tematu. Zadaniem nauczyciela było zapisywanie tych wiadomości na dużym arkuszu papieru. Utworzony zarys wiadomości rozplanowaliśmy na kolejne dni do ich realizacji. W tym dniu nastąpił podział dzieci na zespoły: dziewczynki wylosowały nazwy zwierząt podwodnych, a chłopcy nazwy roślin, zadaniem było zaangażowanie rodziców w pomoc, w przygotowaniu krótkiej prezentacji nt. wybranego zagadnienia.

Przedszkolaki P-10 poznają podwodny świat (fot. Arch. P-10)

Przedszkolaki w PM 10 poznają „Podwodny świat” - cd.

W kolejnym dniu dzieci prezentowały swoje zdobyte wiadomości podczas prezentacji posługując się ilustracjami, książkami i innymi pomocami. Każde dziecko czuło się ogromnie dumne podczas prezentacji, że posiada wiedzę dotyczącą wylosowanej rośliny, ryby. Pozostałe dzieci słuchały różnorodnych prezentacji poszerzając swoje wiadomości na ten temat.

Realizując ten projekt zaprosiliśmy do współpracy również rodziców, którzy reprezentowali zawody związane z morzem. Pierwszą prezentację dotyczącą świata podwodnego przedstawił rodzic wykonujący zawód marynarza. Opowiedział dzieciom o swojej pracy, rodzaju statków, przedstawił również zagrożenia dla wód, a tym samym dla podwodnego świata przyrody. Dużym zainteresowaniem cieszył się film dotyczący zatonięcia statku.

Przedszkolaki P-10 poznają pracę pływonurków (fot. Arch. P-10)

Kolejny rodzic zaprezentował zawód i pracę nurka. Dzieci miały możliwość zapoznania się ze sprzętem i poznały, do jakich działań wykorzystywany jest nurek.

Poszukując wiedzy na temat świata podwodnego:

- 1/ Udaliśmy się do: oceanarium, sklepu zoologicznego, portu rybackiego, centrum nurkowego oraz na spacer nad morze;
- 2/ Oglądaliśmy prezentacje multimedialne „Podwodny świat” oraz filmy przyrodnicze dotyczące świata roślin i zwierząt podwodnych;
- 3/ Utworzyliśmy kącik przyrodniczy, w którym znajdowały się książki, czasopisma, albumy przyrodnicze dotyczące świata podwodnego, fragmenty rafy koralowej, muszle, łuski ryb itp.;

Przedszkolaki w PM 10 poznają „Podwodny świat” - cd.

4/ Wykonaliśmy zbiorową pracę plastyczną „Podwodny świat” – zadaniem dzieci było umieszczenie na dużym arkuszu sylwety prezentowanych przez siebie reprezentantów świata wodnego oraz domalowanie farbami elementów, które nadały charakter oceaniczny;

5/ Dzieci samodzielnie konstruowały grę matematyczną, ustalały reguły wymyślając zadania do wykonania np. przesunąć się o tyle oczek do przodu ile głosek słyszysz w słowie krab lub policzyć ile ryb jest na obrazku, itp.

Przedszkolaki P-10 poznają podwodny świat (fot. Arch. P-10)

Końcowym etapem realizacji naszego projektu był quiz praktyczno-wiedзовy. Quiz przygotowały oczywiście dzieci, które podzieliły się na dwa zespoły. Każda grupa przygotowała samodzielnie różnorodne pytania stawiając je sobie nawzajem tj. ułóż pocięty obrazek w całość i powiedz jak nazywa się ryba na nim znajdująca, itp. Każde dziecko na koniec realizacji projektu otrzymało **„Dyplom znawcy podwodnego świata”**.

Prowadzone w ten sposób zajęcia były dla dzieci bardzo atrakcyjne, nikt się nie nudził, wszyscy byli zaangażowani. A dzieci zdobyte wiadomości i umiejętności zapamiętują na dłużej. Już myślimy nad kolejnym projektem.

Realizacja i opracowanie: **Violetta Stawicka** - nauczycielka PM 10 w Kołobrzegu

Ciekawy artykuł! Aleksandra DENST-SADURA, *Psychologiczne łamigłówek. Dzieci lubią obowiązki! Świadome rozwiązywanie problemów.* „GN” 2012

Jaka jest moc obowiązków, a jaka wewnętrznej motywacji? Autorka przypomina, że: „Rodzice gimnazjalistów często skarżą się, że ich dzieci nie chcą się uczyć. „Niczego od niego/niej nie wymagam, jedynym obowiązkiem jest nauka. A on/ona nawet z tego się nie wywiązuje” - mówią.” (1)

Moc obowiązków

Z troski o dobrostan naszych dzieci, o to, by nic nie przeszkadzało im w rozwoju i przygotowaniu do wykonywania „strasznie ważnych zadań” w przyszłości, zrezygnowaliśmy z formułowania obowiązków wobec dzieci - pracy w domu czy na rzecz szkoły, społeczności lokalnej. Mniejsze dzieci mają się po prostu bawić i w ten sposób rozwijać, starsze z zaangażowaniem i pasją poznawać świat opisany w książkach, rozwijać swe umiejętności, chodząc na różne kółka zainteresowań. Piszę o tym z lekką ironią, gdyż pozbawiając dzieci możliwości pracy, pozbawiamy je możliwości uczestniczenia w świecie „na serio”, kształtowania odpowiedzialności za siebie, innych i samodzielności.” (1)

Uczą się czy śpią? (fot. www.edunews.pl)

Motywacja wewnętrzna

„Chcąc aktywizować młodych, nauczyć ich wartości, które cenimy, wymyślamy coraz bardziej skomplikowane systemy wychowawcze. Rodzice i nauczyciele sami gubią się w stworzonych przez siebie listach zasad i konsekwencji za ich nieprzestrzeganie. Nagrody za właściwe wykonanie zadań są równie wymyślne i czasem bardzo drogie. Zapętłamy się w tych systemach, zapominając, że najskuteczniejszym **bodźcem do działania jest motywacja wewnętrzna**. I nic tak jej nie niszczy jak nagradzanie za wykonanie czynności, które z niej wynikały. Dlatego też pozwólmy naszym dzieciom i młodzieży odzyskać ten naturalny kompromis, jakim jest motywacja wewnętrzna, **niech czują się odpowiedzialne, niech poznają radość z dobrze spełnionego obowiązku**. To naprawdę może być duża nagroda!” (1)

1. DENST-SADURA A., *Psychologiczne łamigłówek. Dzieci lubią obowiązki! Świadome rozwiązywanie...* „GN” 2012 nr 40, s. 16.

Konkurs dla młodzieży o społeczeństwie obywatelskim

Międzynarodowy Instytut Społeczeństwa Obywatelskiego ogłosił **ogólnopolski konkurs Społeczeństwo obywatelskie w oczach młodzieży**. Patronem honorowym konkursu jest wiceprzewodniczący Parlamentu Europejskiego **Jacek Protasiewicz**. Konkurs skierowany jest do uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz studentów uczelni wyższych wszystkich kierunków. Aby wziąć udział w konkursie, należy napisać pracę na jeden z trzech podanych tematów:

1. Społeczeństwo obywatelskie w Polsce: wczoraj, dziś i jutro. Jak jest, a jak być powinno?
2. Jestem częścią społeczeństwa obywatelskiego - moje prawa i obowiązki.
3. Przejawy społeczeństwa obywatelskiego w Polsce i za granicą. Które z nich uważasz za najważniejsze i dlaczego?

Konkurs ma za zadanie promowanie idei społeczeństwa obywatelskiego, krzewienie postaw obywatelskich, zwiększenie poziomu partycypacji społeczno-obywatelskiej młodzieży oraz uwrażliwienie jej na problematykę praw człowieka. Do wygrania jest wyjazd studyjny do Parlamentu Europejskiego. Informacje na temat konkursu można znaleźć tutaj: www.miso.org.pl.

Źródło:

1. ISN, *Młodzież na temat społeczeństwa obywatelskiego*. ISN 2012 nr 273.
2. www.men.gov.pl - www.miso.org.pl.

Ciekawy artykuł!

Radosław MYSIOR, **Gry komputerowe - czy to tylko zabawa?** „Problemy Opiekuńczo – Wychowawcze” 2012 nr 10

W ciągu ostatnich kilkunastu lat obserwujemy dynamiczny rozwój rynku gier komputerowych. Obecnie jest to jedna z głównych gałęzi przemysłu informatycznego. Wartość tego rynku wyceniana jest na miliardy dolarów rocznie. Każdego dnia miliony ludzi na świecie spędza przed ekranem swojego komputera kilkanaście godzin poświęcając się rozrywce elektronicznej.

Autor zwraca nam uwagę na to, że ta najnowsza i coraz bardziej pożądana propozycja rozrywki i zabawy nierzadko nasycona jest agresją, przemocą i brutalnością. Watro uświadomić sobie jak niebezpieczne dla rozwoju młodego człowieka może być nierozważne korzystanie z takich gier. W artykule zostały przedstawione badania „Dzieci aktywne online” dla Fundacji Dzieci Niczyje, które pokazują, iż 70% dzieci w wieku 4-14 lat korzysta ze stron prezentujących gry online; prawie 50% dzieci korzysta z Internetu codziennie lub prawie codziennie; 69% chłopców i 51% dziewcząt preferuje ten sposób spędzania wolnego czasu. Znajdziemy tu również definicje i klasyfikacje gier.

R. Mysior w celu zobrazowania predyspozycji, co do wyboru gier online, przeprowadził badania własne wypowiedzi młodych ludzi z forów dyskusyjnych dotyczących tej tematyki. Wynika z nich, że młodzież preferuje gry, w których przeważa agresja, przemoc i zabijanie. Przypuszcza on, iż te gry mogą być w wielu sytuacjach okazją do rozładowania złości, a przemoc i **zabijanie traktowane jest jako zabawa**. Przywołane zostały również badania M. Jędrzejki wskazujące niezwykle okrutne techniki zabijania przeciwników w grach, np.: miażdżenie, rozszarpywanie, mielenie oraz narzędzia: tasaki, łopaty, widły, kije bejsbolowe czy jadowite zwierzęta. Ich szerokie spektrum uświadamia, jak duża jest skala problemu.

Młody człowiek często nie zdaje sobie sprawy, że zaczyna przyzwyczajać się do zachowań prezentowanych w grach wirtualnych, przemoc i agresja w świecie rzeczywistym już nie robi na nim takiego wrażenia.

Z artykułu dowiemy się także o aukcjach internetowych, na których można kupić za realne pieniądze różne przedmioty, postacie, ułatwiające efektywniejsze poruszanie się w świecie wirtualnych gier sieciowych. W ten sposób autor podkreśla, że wydawcy gier komputerowych i inne podmioty zarabiające w Sieci bez skrupułów osiągają **zyski kosztem uzależnienia i zubożenia** osobowości młodych ludzi.

Okładka „P O-
W” 2012/10 (fot. www.pow.irss.pl)

Wnioski wyciągnięte przez R. Mysiora z badań własnych oraz innych specjalistów to m.in.:

- Gracz aktywnie uczestniczący w grze nie tylko ogląda przemoc, ale poprzez prowadzenie swojego bohatera sam jej dokonuje;
- Nieograniczone powtarzanie gry pozwala na szybkie przyzwyczajanie się do udziału w spektaklu przemocy (przemoc staje się czymś normalnym i nie wzbudza emocji);
- Przemoc kojarzona jest z nagrodą, ponieważ zadawanie śmierci jest najskuteczniejszym sposobem osiągnięcia sukcesu;
- Następuje uzależnienie od gier – zatracanie się w rzeczywistości wirtualnej, rozluźnienie więzi rodzinnych i społecznych;
- Młody człowiek zaczyna sądzić, że przemoc i agresja są nieodzownym elementem ludzkiej egzystencji; jest niezwykle przydatna i banalna.

Ciekawy artykuł!

Radosław MYSIOR, **Gry komputerowe - czy to tylko zabawa?** „Problemy Opiekuńczo – Wychowawcze” 2012 nr 10 - cd.

Konkluzja autora. „Warto zastanowić się, jakie działania podjąć, aby młody człowiek zrozumiał, że agresja i przemoc w świecie wirtualnym – choć bezpośrednio nie wyrządza nikomu fizycznej krzywdy – jest naprawdę niebezpieczna i może pociągać za sobą liczne konsekwencje dla zdrowia psychicznego.”

Radosław Mysior, autor artykułu, przedstawił tylko „ciemną stronę” gier komputerowych. Wprawdzie wspomniał o grach edukacyjnych; dzięki którym młody człowiek może doskonalić funkcje poznawcze, rozwijać wyobraźnię – ale szkoda, że są to tylko dwa zdania. W tytule zawarł stereotypowe pytanie: *Gry komputerowe - czy to tylko zabawa?* Odpowiedź na nie jest oczywista i większości nauczycielom znana. Wiadomo, że należy kontrolować dzieci w co grają, odpowiednio szybko ingerować w przypadku, gdy gry zawierają dużą dawkę agresji. Według mnie warto było szerzej spojrzeć na problem. Są gry online nieodwołujące się do przemocy. Duża grupa młodych ludzi wybiera gry strategiczne lub inne o charakterze edukacyjnym. To my, dorośli, powinniśmy **dobrze znać rynek gier** i proponować to, co wartościowe i jednocześnie nowoczesne i modne.

Polecam artykuł do przeczytania dorosłym, którzy mniej orientują się w ulubionych młodzieżowych grach komputerowych. Autor inspiruje do refleksji (1).

1. MYSIOR R., *Gry komputerowe - czy to tylko zabawa?* „Problemy Opiekuńczo – Wychowawcze” 2012 nr 10 s. 28-32.

Teresa Ogniewska - konsultant CEN w Koszalinie

Książka, którą warto przeczytać!

Michel DESMURGE, **Teleoglupianie. O zgubnych skutkach oglądania telewizji (nie tylko dla dzieci).** Warszawa: Wydaw. „Czarna Owca” 2012

Telewizja i niektóre inne media rozwinęły się do postaci imperium. Niektórzy twierdzą, że nas ogłupiają i gorszą, nie tylko dzieci. Czy faktycznie manipulują naszym umysłem? Jak jest naprawdę? Obecna telewizja uczy, wychowuje, czy może ogłupia? Jakie fakty świadczą o szkodliwym wpływie telewizji na zdrowie i umysł ludzi? Jak ją wykorzystać w edukacji?

Telewizja i niektóre inne media są nastawione na zysk, własny interes i niezbyt przejmują się realizacją edukacyjnej misji. Często gorszą i ogłupiają ludzi, nie tylko dzieci. Media są określane jako 4 władza i poczynają sobie na całego. Otwiera się radio - są reklamy, włącza się telewizję - są reklamy: uciążliwe, krzykliwe, natarczywe - albo lecą agresywne filmy. W Internecie jest podobnie - dokąd to zmierza? Jak jest więc naprawdę, agresywna telewizja uczy, czy może ogłupia? Jak ten przemysł audiowizualny wpływa na ludzki mózg i zdrowie?

Teraz nadszedł czas na chwilę prawdy o skutkach oglądania telewizji. Autorem ww. książki jest **Michel Desmurge**. Jest doktorem neurobiologii. Kształcił się na kilku największych amerykańskich uczelniach, obecnie piastuje stanowisko dyrektora naukowego we francuskim Narodowym Instytucie Zdrowia i Badań Medycznych (INSERM). **Warto przeczytać!**

1. DESMURGET M., *Teleoglupianie. O zgubnych skutkach oglądania telewizji (nie tylko przez dzieci)*. Warszawa: Wydaw. „Czarna Owca” 2012.

2. KACZMARCZYK A., *Kastracja wyobraźni. Oficjalna recenzja książki „Teleoglupianie. O zgubnych skutkach oglądania telewizji (nie tylko przez dzieci)”*, Desmurget Michel, Czarna Owca 2012.

dr Julian Piotr Sawiński - CEN w Koszalinie

O nowej książce: Aneta PASZKIEWICZ, *Kariera szkolna uczniów o inteligencji niższej niż przeciętna*

Książka Anety PASZKIEWICZ, *Kariera szkolna uczniów o inteligencji niższej niż przeciętna* (2012), podejmuje trudny problem warunków kształcenia i poziomu edukacji uczniów o inteligencji niższej niż przeciętna. Odpowiada na pytania: Jak ograniczyć ich porażki? Jak lepiej z nimi pracować? Jak uwolnić w szkole ich intelektualny potencjał?

Kim jest autorka książki?

„Kariera szkolna uczniów...” jest pracą napisaną w trosce o uczniów o inteligencji niższej niż przeciętna. Autorką jest Aneta Paszkiewicz - doktor nauk humanistycznych, wieloletni pracownik Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i pracownik naukowy Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie, autorka licznych publikacji o opiece, udzielaniu pomocy oraz wychowaniu dzieci i młodzieży.

Kto pomaga dzieciom o niższej inteligencji?

Książka przedstawia sytuację dzieci z inteligencją niższą niż przeciętna w obecnej szkole, które od lat stanowią **wyzwanie dla systemu edukacji**. Wskazuje, że wśród obecnie przewidzianych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole można jedynie realizować z nimi zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wychowawcze lub naukę w klasie terapeutycznej. To pokazuje, że ta grupa uczniów jest zaniedbywana.

Okładka książki (fot. www.interia.pl)

Kto odpowiada za porażki uczniów?

Kształcenie w szkole ma charakter masowy, w której ważnym celem jest zapewnienie wszystkim dzieciom jak najlepszych warunków kształcenia i odpowiedniego poziomu edukacji. Powinna **ograniczać porażki uczniów**, w tym tych o inteligencji niższej niż przeciętna oraz przyczyniać się do optymalnej realizacji ich potencjału intelektualnego. Ważne są działania, które podnoszą wiarę we własne siły i w to, że mogą się czegoś nauczyć. Autorka podkreśla, że „Muszą mieć także poczucie przynależności, a nie wykluczenia z zespołu klasowego” (2).

Które rozdziały książki są interesujące?

Książka składa się z 11 rozdziałów. Pięć pierwszych zawiera rozważania teoretyczne nt. ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych, a pozostałe prezentują badania empiryczne. Wstęp wskazuje, że dotychczasowe opracowania na ten temat pozbawione są całościowego podejścia do ucznia z inteligencją niższą niż przeciętna. Podkreśla, że: „Zarówno bowiem **trafna diagnoza ucznia** o inteligencji niższej niż przeciętna, skuteczne stosowanie metod pracy z tą grupą uczniów, jak i sposobów udzielania im pomocy i wsparcia są możliwe jedynie w oparciu o gruntowną wiedzę teoretyczną.” (2)

Kto jest dzieckiem cienia?

Kwalifikacja dzieci do szkoły specjalnej jest zadaniem specjalistów, psychologów i pedagogów. Dzieci z niskim poziomem rozwoju intelektualnego **nie radzą sobie z nauką** w szkole masowej. Nie kwalifikują się także do szkoły specjalnej. Z tego względu określane są również jako „dzieci szarej strefy” lub „dzieci cienia”. Ich szkolna kariera jest przedmiotem troski rodziców i nauczycieli.

Kto udziela faktycznego wsparcia?

Książka ww. podkreśla pozytywną rolę szkolnych pedagogów i psychologów podejmujących różne, liczne próby udzielenia wsparcia uczniom o inteligencji niższej niż przeciętna. W ww. książce dr Aneta Paszkiewicz przekazuje **szereg cennych wskazówek** o dostosowaniu wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb takich uczniów. Pokazuje jak ważny wpływ na powodzenie szkolne uczniów mają działania nauczycieli, możliwości uczniów oraz uwarunkowania społeczne, w jakich funkcjonuje szkoła. ->**Książkę warto przeczytać!** (JPS)

1. ŁOBACZ M., Aneta PASZKIEWICZ, *Kariera szkolna uczniów o inteligencji niższej niż przeciętna*. Warszawa 2012, Wydaw. Difin, ss. 215 [w:] „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2012 nr 9, s. 61-62.

2. PASZKIEWICZ A., *Kariera szkolna uczniów o inteligencji niższej od przeciętna*. Warszawa 2012, Wydaw. Difin, ss. 215 [w:] „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2012 nr 9, s. 61-62.

Poezja Wisławy Szymborskiej - Notatka

Życie - jedyny sposób,
żeby obrastać liśćmi,
łapać oddech na piasku,
wzlatać na skrzydłach;
być psem,
albo głaskać go po ciepłej sierści;
odróżniać ból
od wszystkiego, co nim nie jest;
mieścić się w wydarzeniach,
podziwiać w widokach,
poszukiwać najmniejszej między omyłkami.
Wyjątkowa okazja,
żeby przez chwilę pamiętać,
o czym się rozmawiało
przy zgaszonej lampie;
i żeby raz przynajmniej
potknąć się o kamień,
zmoknąć na którymś deszczu,
zgubić klucze w trawie;
i wodzić wzrokiem za iskrą na wietrze;
i bez ustanku czegoś ważnego
nie wiedzieć. (1)

1. SZYMBORSKA W., *Chwila*. Kraków: Wydaw.
ZNAK, 2012.

Leśna dolina (fot. www.negis.art)

XI Ogólnopolska Wystawa Marynistyczna

15 stycznia 2013 r. Koszaliński Klub

Nauczycieli Plastyków - Twórców Związku

Nauczycielstwa Polskiego w Koszalinie

zorganizował kolejny malarski wernisaż Haliny

Każmierczak z Krakowa o tematyce marynistycznej.

Była to już **XI Ogólnopolska Wystawa**

Marynistyczna. Odbędzie się w Galerii „N” przy ul.

Ruszczyca 14 w siedzibie Oddziału ZNP w

Koszalinie (dawne kino Zacisze). (KW)

Obraz Haliny Kaźmierczak z Krakowa (fot. Arch. KKNP-T)

”Sieć współpracy” nauczycieli bibliotekarzy ruszyła

3 grudnia 2012 roku w Bibliotece Pedagogicznej Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie odbyło się spotkanie, na które zostali zaproszeni nauczyciele bibliotekarze z koszalińskich szkół. Nasze zaproszenie przyjęły 24 osoby.

Nauczyciele bibliotekarze podczas spotkania (fot. Arch. BP CEN)

W ten sposób zainaugurowaliśmy stałą współpracę bibliotekarzy ze szkół i Biblioteki Pedagogicznej. Mamy nadzieję, że spotkania takie będą odbywały się co najmniej 2 razy w roku (na początku grudnia i kwietnia każdego roku). Staną się one miejscem wymiany doświadczeń, pokazywania sprawdzonych metod pracy, przekazywania najnowszych informacji z zakresu bibliotekarstwa oraz, mamy nadzieję, pozwolą na integrację środowiska bibliotekarskiego. W trakcie pierwszego spotkania przybliżyliśmy pracę bibliotekarzy w dużej bibliotece, oprowadziłyśmy koleżanki ze szkół po naszej instytucji (także po magazynach).

Nauczyciele bibliotekarze podczas spotkania (fot. Arch. BP CEN)

”Sieć współpracy” nauczycieli bibliotekarzy ruszyła - cd.

Pokazałyśmy dwie specjalnie przygotowane wystawki: „Dla bibliotekarza” (zaprezentowałyśmy na niej książki z zakresu bibliotekarstwa i biblioterapii) oraz „W wolnej chwili” (nasze nowości: z literatury pięknej, biografie, pamiętniki). Każdy uczestnik spotkania otrzymał teczkę z materiałami promocyjnymi biblioteki oraz zestawienie bibliograficzne „Dla bibliotekarza”, w którym zamieściłyśmy informacje o książkach przydatnych w pracy bibliotekarza, będących w naszych zbiorach i wydanych w latach 2005-2012.

Nauczyciele bibliotekarze podczas spotkania (fot. Arch. BP CEN)

Spotkanie to pozwoliło także na rozeznanie potrzeb i oczekiwań środowiska. W tym celu poprosiłyśmy uczestników o wypełnienie ankiety, która pozwoliła nam zorientować się, jaka tematyka i jakie formy wsparcia i doskonalenia zawodowego interesują nauczycieli bibliotekarzy szkolnych. Ankieta i rozmowy pozwoliły nam już teraz na zaplanowanie tematyki kolejnego (kwietniowego) spotkania, na które już teraz zapraszamy, także nauczycieli bibliotekarzy spoza Koszalina. Na kolejnym spotkaniu opowiemy o zmianach i nowościach wprowadzanych przez Bibliotekę Narodową w UKD, a kol. Mirosława Pestka z ZS nr 13 przybliży nam swoją pracę z młodzieżą i osiągnięcia jej podopiecznych.

Daria Kosior i Marzena Gazińska - BP CEN

Psychologia. Socjologia - wydawnicze nowości BP CEN

1. Antony, Martin M. (1)

10 [Dziesięć] prostych sposobów radzenia sobie z paniką / Martin M. Antony, Randi E. McCabe ; przekł. Marian Leon Kalinowski. - Wyd. 1 w jęz. pol. - Gdańsk; Sopot: Gdańskie Wydaw. Psycholog., 2010. - 151, [1] s.; 21 cm

Lęk - zwalczanie - poradnik; Autopsychoterapia - poradnik; Lęk - psychoterapia - poradnik *Sygn.* 235567, 235568

2. Bandelow, Borwin

Nieśmiałość: czym jest i jak ją pokonać / Borwin Bandelow; przekł. Marian Leon Kalinowski. - Wyd. 1 w jęz. pol. - Sopot: Gdańskie Wydaw. Psycholog., 2011. - 221, [1] s.; 21 cm

Autopsychoterapia - wydawnictwa popularne; Nieśmiałość - zwalczanie - wydaw. popularne *Sygn.* 235582

3. Bauman, Zygmunt (1925-)

Kultura jako praxis / Zygmunt Bauman; tł. Jacek Konieczny. - Wwa: Wydaw. Nauk. PWN, 2012. - 345, [2] s.; 21 cm. - (Pogranicza)

Kultura - filozofia - podręcznik akademicki; Kultura - socjologia - podręcznik akademicki *Sygn.* 235426, 235427

4. Całusińska, Małgorzata

Trening umiejętności wychowawczych: dla rodziców i specjalistów: [praktyczny przewodnik] / Małgorzata Całusińska [oraz] Wojciech Malinowski. - Sopot: Gdańskie Wydaw. Psycholog., 2012. - 274, [1] s.: il.; 21 cm + 1 dysk optyczny (CD-ROM)

Gry i zabawy - psychologia; Dziecko - psychologia - poradnik; Techniki relaksacyjne - poradnik; Komunikacja interpersonalna - poradnik; Wychowanie w rodzinie - poradnik; Rodzice - psychologia - poradnik *Sygn.* 235602, 235603, *czyt.* 235601

5. Castles, Stephen (1944-)

Migracje we współczesnym świecie / Stephen Castles, Mark J. Miller; tł. Anna Gąsior-Niemiec. - Wwa: Wydaw. Nauk. PWN, 2011. - 422, [1] s.: il.; 24 cm. - (Stosunki Międzynarodowe / Wydaw. Nauk. PWN)

Mniejszości narodowe - socjologia - podręcznik akademicki; Migracje - podręcznik akademicki; Zatrudnienie cudzoziemców - od 2001 r. - podręcznik akademicki *Sygn.* 235432, *czyt.* 235431

6. Człowiek

Człowiek niepełnosprawny w otoczeniu społecznym / red. nauk. Hanna Kubiak, Anna Jakoniuk-Diallo. - Wwa: "Difin", 2011. - 206 s.: il.; 23 cm. - (Engram)

Niepełnosprawni - psychologia; Niepełnosprawni - socjologia; Dziecko niepełnosprawne - rozwój społeczny; Młodzież niepełnosprawna - rozwój społeczny *Sygn.* 235499, 235500, *czyt.* 2354988

7. Deary, Ian J.

Inteligencja / Ian J. Deary; przekł. Ewa Wojtych. - Sopot: Gdańskie Wydaw. Psycholog., 2012. - 184 s.: il.; 21 cm. - (Szerokie Horyzonty)

Inteligencja (psychol.) - wydawnictwa popularne *Sygn.* 235576, 235577, 235578

8. Dialog

Dialog z samym sobą / (red. nauk.) Piotr K. Oleś, Małgorzata Puchalska-Wasył; (współpr.) Elwira Brygoła; [aut. Anna Batory et al.]. - Wyd. 1, 1 dodr. - Wwa: Wydaw. Nauk. PWN, 2012. - 451, [1] s.: il.; 21 cm. - (Wykłady z Psychologii / Wydaw. Nauk. PWN)

Antropologia filozoficzna - podręcznik akademicki; Świadomość - psychologia - podręcznik akademicki; Rozmowa - psychologia - podręcznik akademicki *Sygn.* 235419, 235420

1. Źródło: „Biuletyn Nabytków 2012” BP CEN.

Psychologia. Socjologia - wydawnicze nowości BP CEN - cd.

9. Douglas, Mary (1921-2007)

Jak myślą instytucje / Mary Douglas; tł. Olga Siara. - Wyd. 1, 1 dodr. - Wwa: Wydaw. Nauk. PWN, 2011. - XXII, 165 [1] s.; 21 cm. - (Pogranicza)

Kultura organizacyjna; Zachowanie - socjologia; Organizacje - socjologia; Organizacje - psychologia *Sygn.* 235657

10. Elliott, Anthony

Współczesna teoria społeczna: wprowadzenie / Anthony Elliott; tł. Paweł Tomanek. - Wwa: Wydaw. Nauk. PWN, 2011. - 415, [1] s.; 24 cm. - (Socjologia / Wydaw. Nauk. PWN)

Feminizm; Strukturalizm; Szkoła frankfurcka (filoz.); Socjologia - teoria - podręcznik akademicki;

Globalizacja - socjologia; Postmodernizm - socjologia; Poststrukturalizm *Sygn.* 235450, 235451, *czyt.* 235449

11. Gawda, Barbara

Skrypty miłości, nienawiści i lęku u osób antyspołecznych / Barbara Gawda. - Wwa: "Difin", 2011. - 173 s.; il.; 23 cm. - (Engram)

Psychopatia; Osobowość - zaburzenia; Niedostosowanie społeczne - psychologia; Uczucia - psychologia - badanie; Przestępcy - psychologia *Sygn.* 235490, *czyt.* 235489

12. Gibbs, Graham

Analizowanie danych jakościowych / Graham Gibbs; tł. Maja Brzozowska-Brywczyńska. - Wwa: Wydaw. Nauk. PWN, 2011. - 270, [1] s.; il.; 21 cm. - (Niezbędnik badacza) (Metodologia / Wydaw. Nauk. PWN)

Nauki społeczne - metodologia - podręcznik *Sygn.* 235411, 235412

13. Głaz, Stanisław (1952-)

Osobowościowe uwarunkowania przeżycia religijnego młodzieży studiującej / Stanisław Głaz. - Kraków: Akad. "Ignatianum": "WAM", 2011. - 577 s.; il.; 24 cm

Studenci - socjologia - Polska - od 2001 r.; Studenci - psychologia - Polska - od 2001 r.; Studenci - religia - Polska - od 2001 r.; Osobowość a religijność; Duchowość religijna - psychologia *Sygn.* 2353939

14. Goszczyńska, Maryla (1943-)

Uwikłani w świat pieniądza i konsumpcji: o socjalizacji ekonomicznej dzieci i młodzieży / Maryla

Goszczyńska, Sabina Kołodziej, Agata Trzcińska. - Wwa: "Difin", 2012. - 168 s.; il. (w tym kolor.); 23 cm. - (Engram)

Dziecko - rozwój psychofizyczny; Edukacja ekonomiczna; Oszczędność; Młodzież - rozwój psychofizyczny; Dziecko - socjologia - Polska - od 1989 r.; Młodzież - socjologia - Polska - od 1989 r.; Konsumenci (ekon.) - Polska - od 1989 r.; Psychologia ekonomiczna; Socjalizacja - badanie - metody *Sygn.* 235492, *czyt.* 235491

15. Gyoerkoe, Kevin L.

10 [Dziesięć] prostych sposobów radzenia sobie z niepokojem / Kevin L. Gyoer-koe, Pamela S. Wiegartz; przekł. Sylwia Pikiel. - Wyd. 1 w jęz. pol. - Gdańsk; Sopot: Gdańskie Wydaw. Psycholog., 2011. - 159, [1] s.; 21 cm

Lęk - zwalczanie - poradnik; Autopsychoterapia - poradnik; Lęk - psychoterapia - poradnik *Sygn.* 235565, 235566

16. Hadley, Josie

Hipnoza w psychoterapii / Josie Hadley, Carol Staudacher; przekł. Marek Michewicz, Małgorzata

Trzebiatowska, Olena Waśkiewicz. - Wyd. 3. w jęz. pol. - Sopot: Gdańskie Wydaw. Psycholog., 2011. - 301, [1] s.; 24 cm. - (Techniki terapeutyczne)

Hipnoza; Psychoterapia - metody *Sygn.* 235574, *czyt.* 235573 (1).

Źródło: „Biuletyn Nabytków 2012” BP CEN.

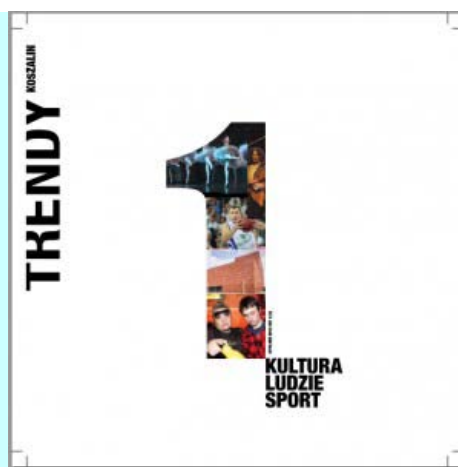
Opracowanie: Małgorzata Trembowelska - BP CEN w Koszalinie

Nowa gazeta - „Trendy Koszalin. Kultura Ludzie Sport”

W styczniu 2013 r. w Koszalinie debiutowa nowa gazeta, która będzie następcą wydawanego przez siedem lat „Miesiąca w Koszalinie”. Miesięcznik nazywa się „Trendy Koszalin. Kultura Ludzie Sport”. Jego wydawcą, podobnie jak poprzednika jest **Koszalińska Biblioteka Publiczna**.

„Trendy” proponują nową szatę graficzną, i oprócz informacji o miejskich wydarzeniach, kalendarzu imprez kulturalnych i sportowych, zawierać będą stałe pozycje. M.in. sylwetki niebanalnych koszalinian, recenzje kulturalne i sportowe, smaki miasta i fotogalerie „Tu byliśmy”.

Gazeta dystrybuowana będzie bezpłatnie do skrzynek pocztowych mieszkańców Koszalina. Nakład pozwoli na rotacyjne dostarczanie kolejnych numerów do jednej z trzech dzielnic Koszalina, co oznacza, że każdy koszalinianin otrzyma gazetę raz na 3 miesiące. Oprócz tego będzie ją można znaleźć w publicznych miejscach miasta.

Okładka „TRENDY” nr 1 (fot. www.gk24.pl)

Okładka „TRENDY” nr 2 (fot. www.gk24.pl)

--> Gazeta jest dostępna także w jej wersji elektronicznej na stronie KBP. „Trendom” szefuje redaktor Kuba Grabski. (1)

1. Źródło: www.gk24.pl - z 04.01.2013.

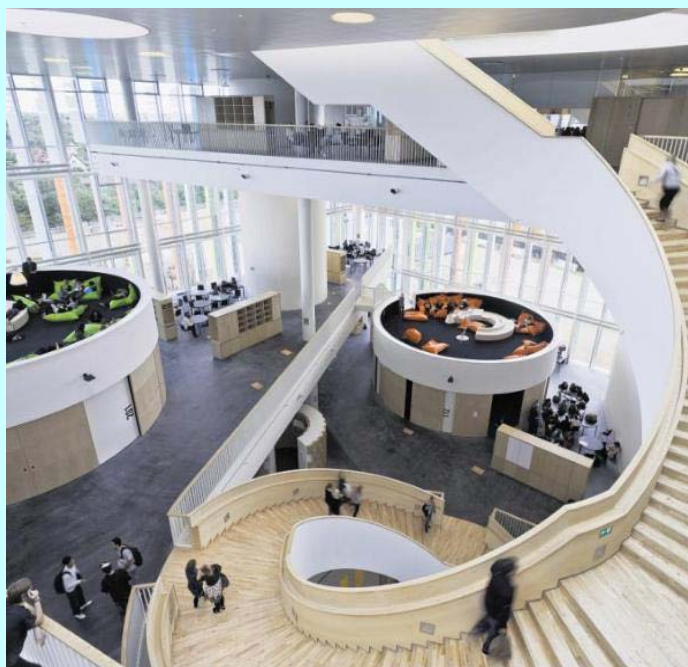
OFERTA DLA NAUCZYCIELI
WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO
- JAK W SZKOLE UCZYĆ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI?
- konkurs na rok szkolny 2012/2013

Niedawno był „Rok Odkrywania Talentów”. Uczniowskie uzdolnienia, zdolności i talenty są różne oraz zbyt ważne, aby pracę nad ich odkrywaniem i wspieraniem ograniczyć do akcyjnych działań. Inicjowanie i wspieranie uczniowskiej zaradności i przedsiębiorczości jest wartościowym i interesującym zadaniem wszystkich nauczycieli. Jest ważne dla uczniów, szkoły i rozwoju kraju. Polska potrzebuje ludzi przedsiębiorczych.

- Jak i dlaczego inicjować zaradność?
- Jak wspierać uczniowską zaradność i przedsiębiorczość?
- Czy jestem przedsiębiorczym nauczycielem i czy warto takim być?

--> Cele konkursu

1. Zachęcenie nauczycieli do poszukiwania dobrych strategii uczenia zaradności i przedsiębiorczości.
2. Pogłębienie rozumienia możliwości rozwijania uczniowskiej zaradności i przedsiębiorczości.
3. Zaprezentowanie ciekawych, innowacyjnych pomysłów nauczycieli i szkół.
4. Inspirowanie do wspierania w praktyce zaradności i przedsiębiorczości.

Czy to obraz szkoły za 20 lat (fot. Polskajedynka)

--> Warto przedstawić innym swoje pomysły i efekty szkolnych działań. Zachęcamy nauczycieli do dzielenia się swoim dorobkiem i doświadczeniem w pracy nad rozwojem zaradności i przedsiębiorczości uczniów. Zapraszamy do udziału w konkursie!

Adresaci - nauczyciele szkół i placówek oświatowych województwa zachodniopomorskiego.

Termin - Prace pisemne można nadsyłać **do końca marca 2013** roku do CEN, ul. Ruszczyca 16, 75-654 Koszalin, lub na e-pocztę redakcji „Nauczycielskiej Edukacji” – jps51@tlen.pl.

Nagrody – Ciekawsze fragmenty prac zostaną opublikowane w „Nauczycielskiej Edukacji” lub wydane drukiem w „Wydawnictwie CEN” w postaci broszury. Przewiduje się nagrody książkowe i albumowe. (JPS - CEN)